

HOLBÆK KOMMUNE DEMOKRATIEKSPERIMENTARIET BORGERINDDRAGELSE

Anders Lauritsen, Strategi og Udvikling
Michael Suhr, Byrådet Holbæk Kommune

**Holbæk
Kommune**

> Holbæk Kommune

Oplæg I

Lokaldemokratiet i Holbæk
Kommune

Demokratiekperimentariet

Fælles-skabere

Borgerbudgettering

Omstillinger

Oplæg II

Den politiske vinkel

Projektudvalg

Eksperimenter

Lokal udvikling

Udfordringerne

> Lokaldemokrati i Holbæk Kommune

2007: Kommunesammenlægning

- En stor og fire små kommuner blev lagt sammen til én stor kommune
- Bekymring for at afstanden mellem borgere og politikere ville blive enorm
- Ønske om at sikre/styrke det lokale engagement og dialogen mellem borger og kommune

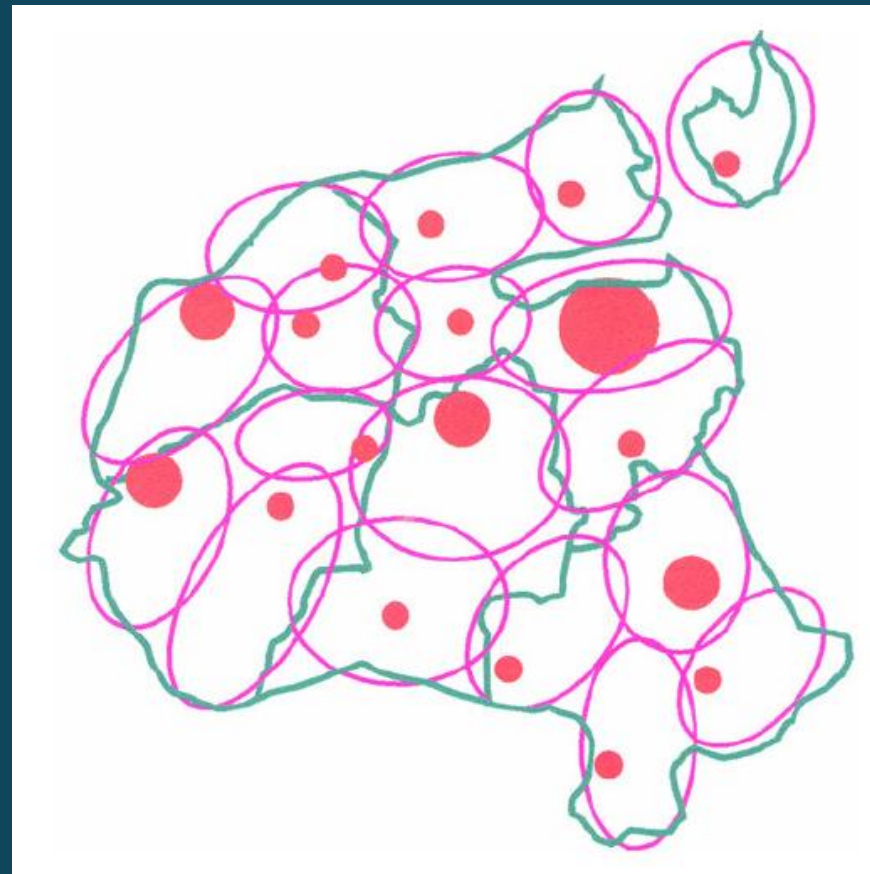
Start på udvikling af Lokaldemokratimodel

Vigtige mål

- At styrke de lokale netværk og det lokale initiativ
- At skabe tæt kontakt til politikere og administration

> Lokaldemokratimodellen bliver til

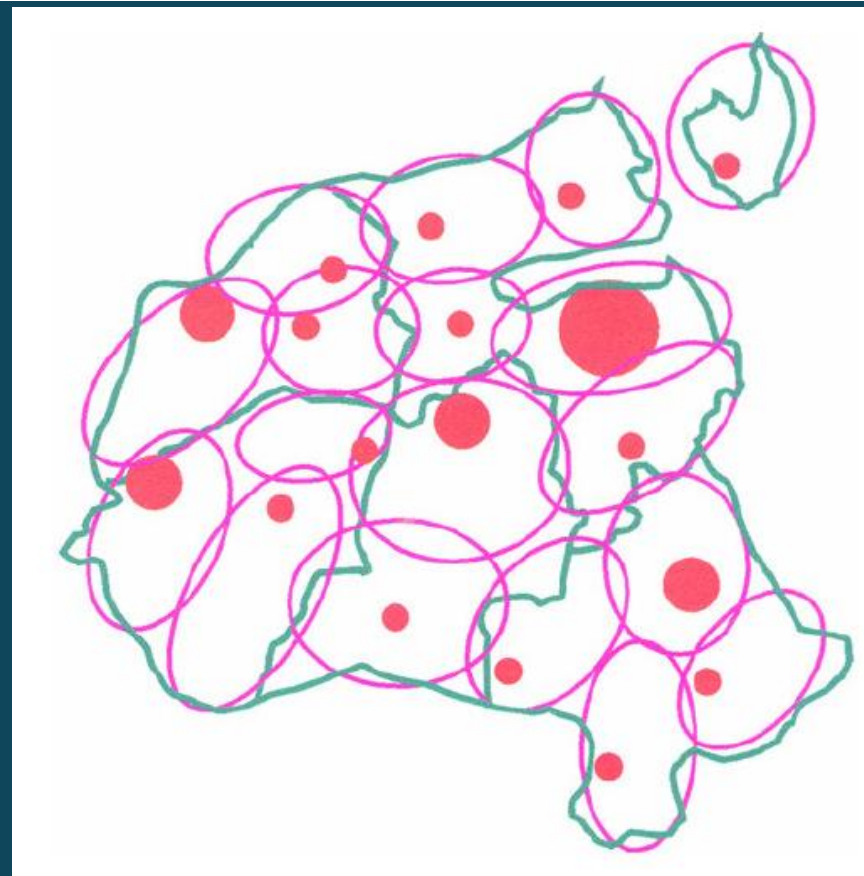
- 17 lokalområder
- 'Lokalforum' som åbent og lige forum for samarbejde med lokale
- Lokalforumkonsulenter som bindeled
- 5 dialogudvalg med 6 politikere
- 2 årlige dialogmøder
- Penge til lokale projekter

> Lokaldemokratimodellen fortsat

Derudover Holbæk by:

- 2 årlige stormøder i Holbæk by om et tema som handler om byen.
- Lokalforumkonsulent for byen
- Penge til lokale projekter

> Lokaldemokratimodellen i Holbæk Kommune

Modellens styrker:

- Åben platform for lokalt samarbejde og initiativer der bidrager til udvikling
- Byrådet har fået godt lokalkendskab
- Nærhed til byrådspolitikere
- Lokalforumkonsulenter som bindeled til kommune
- Økonomiske tilskud til lokale projekter skaber aktivitet

Hvad var mindre godt:

- 68.500 borgere, der ikke deltager
- Ikke sammenhæng til politisk arb. og tværgående prioriteringer
- Modellen virker ikke i byen
- Ikke fokus på samlede kommune?
- For få svar og for lidt handling
- For meget struktur, for lidt indhold
- Mange administrative spørgsmål presser politikerrollen

> Erfaringer

- på den administrative og den politiske bane

- Lokalfora blev ikke samlende enhed i lokalområderne
- Mødeform tiltrak snæver gruppe af borgere (mest mænd over 60 år)
- Skred i debattemner: Mindre politik, flere 'huller i vejen' og ren information
- Fokus på struktur fremfor indhold
- Karakter af "brokke-møder", hvor politikerne ikke kan give gode svar

> Udvikling af lokaldemokratimodellen

Vi stillede os selv og borgerne disse spørgsmål:

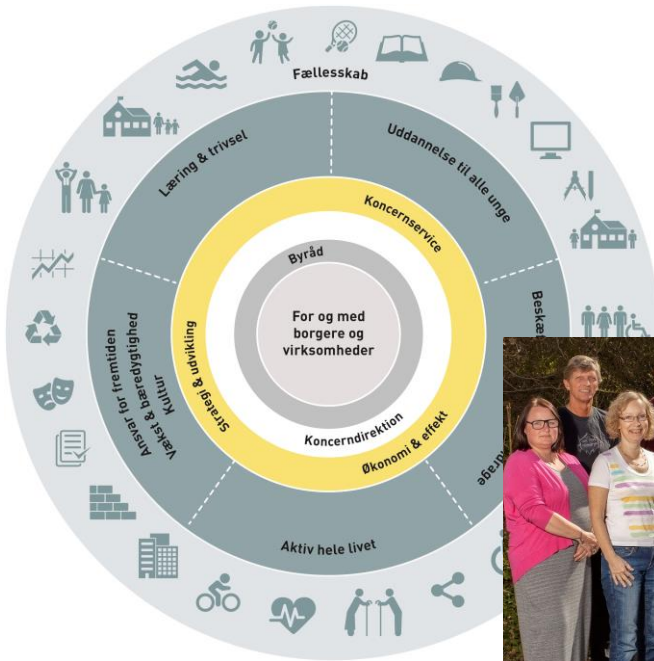
1. Hvordan får vi bedre dialog om kommunens udfordringer og **politiske pejlemærker**?
2. Hvordan udvikler vi sammen nye og bedre måder at løse de **kommunale opgaver** på?
3. Hvordan kan vi fremme lokale **borger- og virksomhedsdrevne projekter**?
4. Hvordan får vi **flere borgere** til at deltage og være aktive?

Del af større politisk aftale juni 2013: Holbæk i Fællesskab

- Vi skal innovere opgaveløsningen: Mere for mindre - for og med borgeren
- Vi skal være kommune på en ny måde: Fra myndighed til medspiller
- Det handler om mennesker fremfor sager og om en positiv og aktiv tilgang til service og samarbejde
- Det handler om at være politiker, administration og borger på en ny måde. At nytænke og løfte i fællesskab

Holbæk i Fællesskab

- For og med borgerne ad mange veje

Frivilligstrategi i Holbæk Kommune

Holbæk Byråd, december 2012

Administrative omstillinger

Dialog om politiske retning
Hvordan styrker vi dialogen mellem byråd og borgere, virksomheder m.fl. om fremtidens udfordringer og politiske pejlemærker?

Udvikling af den kommunale opgaveløsning
Hvordan udvikler vi sammen med borgere, virksomheder m.fl. nye og bedre måder at løse de kommunale opgaver på?

Understøttelse af det lokale initiativ
Hvordan fremmes borger- og virksomhedsdrevne projekter gennem samarbejde og partnerskaber med kommunen?

Politiske omstillinger foråret 2014 og efteråret 2015

Borgerpanel

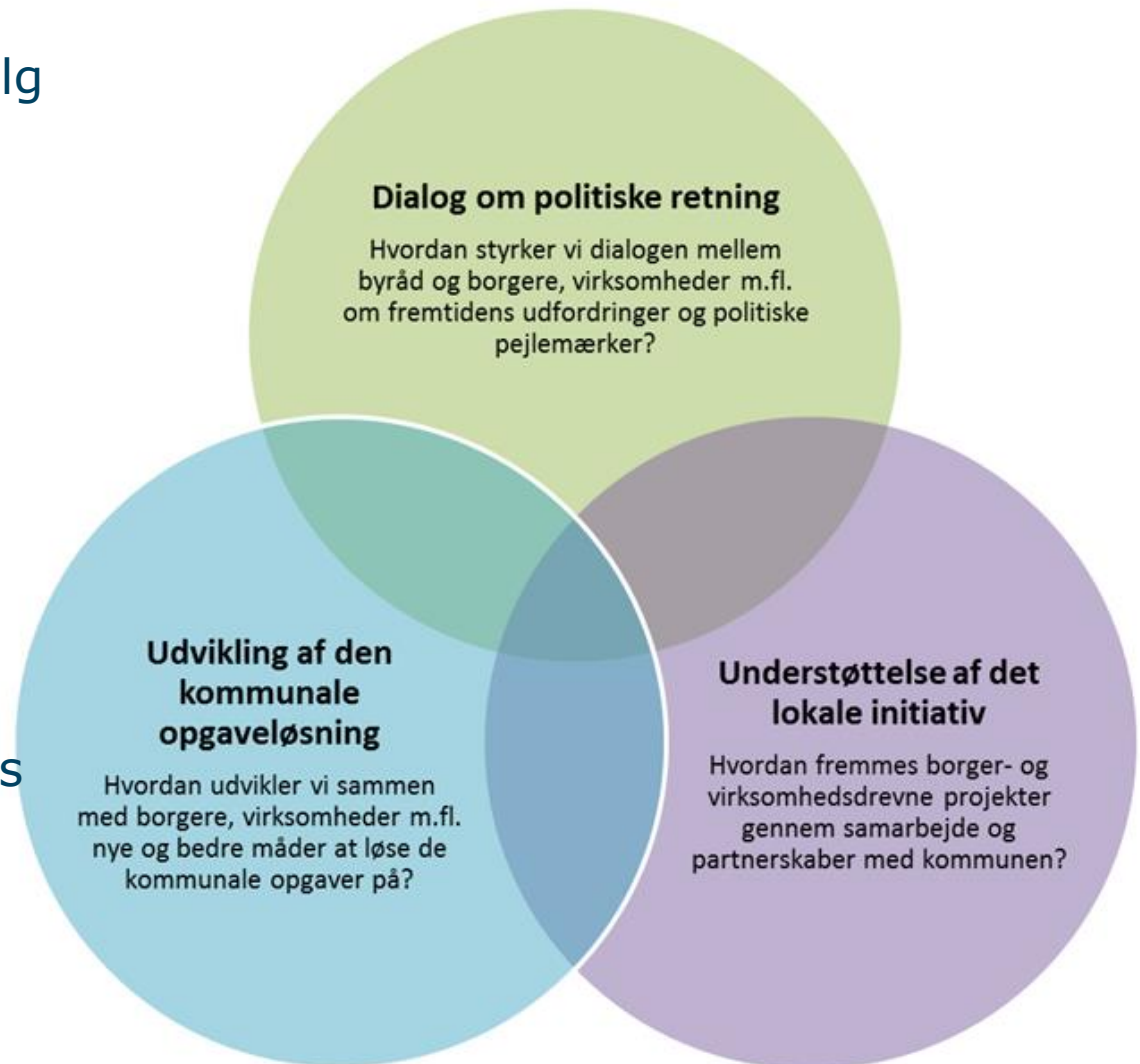
DEMOKRATIEKSPERIMENTARIET

**Holbæk
Kommune**

> Demokratieksperimentariet

- 2-årigt politisk udvalg (rådgivende)
- 7 politikere fra 4 partier
- Administrativ støtte
- +20 aktiviteter og eksperimenter
- Ny tilgang til dialog med borgerne (fokus på ressourcer)

> Demokratieksperimentariet

Byrådets opgave til
Demokrati-
eksperimentariet:

“...udforsk og afprøv forskellige metoder til dialog, samarbejde og lokaldemokrati”

“...skab derigennem et solidt grundlag for beslutninger om nye modeller for fremtidens demokrati i Holbæk Kommune”

Eksperimenterne...

Inddragende udvalgsarbejde

Folkemøde

Valgfremme 2015

Omstillingsgrupper

CityLAB

Book en politiker

Inddragelse af
udsatte borgere

Dialog om politiske retning
Hvordan styrker vi dialogen mellem
byråd og borgere, virksomheder m.fl.
om fremtidens udfordringer og politiske
pejlemærker?

Ny Dialogmodel

Borgerpanel og
Brugerpejling

Holbæk by
borgerforum

Samskabelse

**Udvikling af den
kommunale
opgaveløsning**
Hvordan udvikler vi sammen
med borgere, virksomheder m.fl.
nye og bedre måder at løse de
kommunale opgaver på?

**Understøttelse af det
lokale initiativ**
Hvordan fremmes borger- og
virksomhedsdrevne projekter
gennem samarbejde og
partnerskaber med kommunen?

Lokale
udviklingsplaner

Samarbejde med
Råd og Nævn

Infoskærme

Myndighed på en ny
måde...

Borgerbudgettering
særlige grupper

Lokal
Borgerbudgettering

➤ Dialog og samarbejde: Fælles-skaberne

**Konsulenter for frivillighed
og lokal-demokrati**

**12 fælles-skabere
5½ årsværk**

**Kommer fra fem
kerneområder + og Kultur
og Fritid**

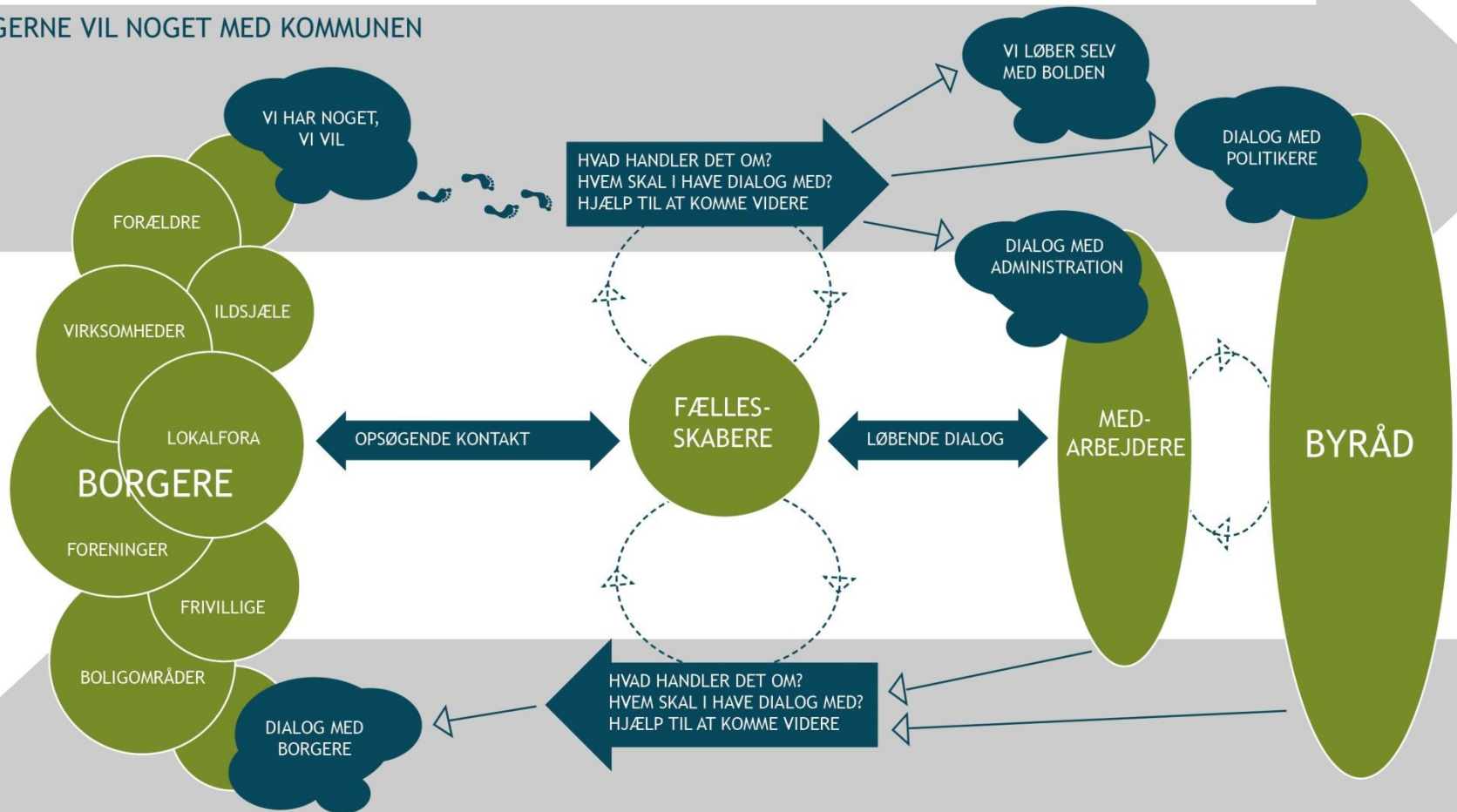
**Større kontaktflade i
lokalområdet**

HOLBÆK KOMMUNES NYE DIALOGMODEL

BORGERNE VIL NOGET MED KOMMUNEN

KOMMUNEN VIL NOGET MED BORGERNE

Se mere på www.holbaek.dk/deltag

**Støtte til
inititiver og
aktiviteter...**

260.000
kr.

FRIVILLIGHEDS -PULJE 1

Nye partnerskaber.

Længerevarende projekter
med sammenhængende
forløb med rammeaftale
som grundlag.
Indsatsen skal udføres af
frivillige

332.000
kr.

FRIVILLIGHED S- PULJE 2

Nye
samarbejdsprojekter
på
velfærdsområderne

Nye samarbejder med
frivillige, hvor
kommunale
ansatte/kerneområder er
involveret. Indsatsen
skal udføres af frivillige

418.000
kr.

LOKAL- OMRÅDERNES UDVIKLINGS PULJE

Understøtte
lokalområderne i
selvstændig egen
udvikling og gerne på
tværs af områder.
Borgerbudgettering
2xårligt

80.000
kr.

FRIVILLIGHEDSPULJE 3

Til at understøtte arbejdet med
frivillighed

Forplejning, kurser og efteruddannelse,
konferencer

124.000
kr.

DIALOGMØDE KONTO

Mødeudgifter i forbindelse med
dialogmøderne

Udgifter til diverse møder, f.eks.
Folkemødet, kontoen har været brugt
af Demokratiekspérimentariet

Vores fokus og udfordringer

- **Hvordan understøtter vi stærke og handlekraftige lokalsamfund?**
- **Hvordan formidler vi komplekse problemer så alle kan være med?**
- **At få nok og tydelig kommunikation og dialog ud og ind i kommunen**
- **Hvordan vi er katalysatorer for godt samarbejde mellem politikere, borgere – og medarbejdere?**
- **Hvordan får vi folk i byerne til at engagere sig?**

Borgerpanel

Unik metode til at få en pejling på hvad borgerne mener

Representative undersøgelser

Ca. 1000 deltagere

3-4 undersøgelser årligt

Emner: trafik, demokrati, kommunikation, ungeliv m.m.

Borgerpanel - om det at engagere sig

- 63% har svaret, at det at have en reel indflydelse på resultatet, er det vigtigste, når de skal samarbejde med kommunen
- 52% mener, at kommunen, for at fremme demokratiet, skal inddrage flere borgere, foreninger, virksomheder og andre parter i fx byudvikling og kommunale anlægsprojekter.
- Deltagerne har et ønske om, at kommunen skaber mulighed for, at borgerne kan beslutte mere selv, lokalt
- 41% mener at der ikke sker tilstrækkelig inddragelse inden byrådet træffer beslutninger

Borgerbudgettering

“Borgerne på banen”

> Borgerbudgettering i Holbæk Kommune

Hvor kom idéen
fra:

- Manchester i England, 2012
- Demokratiekperimentarium, 2014

> Borgerbudgettering i Holbæk Kommune

Sådan greb vi det an:

- Overordnede rammer på forhånd
- Lokale kontaktpersoner inddraget
- Demokratiekperimentariet besluttede...

> Borgerbudgettering i Holbæk Kommune

Hvem var med:

- Politikere i projektudvalget,
- borgere i lokalfora,
- alle fælles-skabere

> Borgerbudgettering i Holbæk Kommune

Hvilke overvejelser
havde vi:

- Der var mange... bl.a.:
  - Skal der være kriterier for, hvad der kan søges om?
  - Skal der fastlægges maks beløb, der kan søges om?
  - Skal der afgrænses i geografiske områder?
  - Hvem kan stemme på projekterne,
  - Skal der være begrænsning i antal deltagere?
  - Hvordan skal projekterne præsenteres, fx

> Borgerbudgettering i Holbæk Kommune

Principper

Principper

1. Ansøgningerne blev ikke offentliggjort før dagen
2. Arrangementer var åbent for alle uden tilmelding
3. Vi lavede selv et afstemningssystem
4. Alle skal give en vurdering af alle projekter.
5. Alle projekter skulle præsentere sig selv på 3 minutter
6. Kun dem som har hørt alle fremlæggelser kan stemme
7. Udpegning af vindere på dagen når stemmer er talt op

> Borgerbudgettering i Holbæk Kommune

De første erfaringer:

- Meget kritik og modstand
- Både fra borgere - men også i pressen
- Ikke alle politikere lige begejstret

Taktik i stedet for demokrati

PULJEPENGE:

Lokalområder er skeptiske, når fremmøde og stemmeflertal nu afgør fordeling af udviklingsmidler. De første 10 ansøgninger er modtaget med ønsker fra cirka 2500 kroner til 140.000 kroner.

HOLBÆK: Med almindeligt stemmeflertal blandt fremmøde på et fordelingsmøde 9. november i Holbæk afgøres det, hvem der får del i Lokalområdernes Udviklingspulje på 200.000 kroner. Men modellen lægger op til taktik i stedet for saglig behandling og har et demokratisk underskud, lyder det fra repræsentanter fra kommunens 17 lokalfora.

Modellen kaldes borgerbudgettering og er en del af kommunens demokratiekperimentarium. Det ændrer ikke på kritikken fra lokalområderne. Tværtimod - Man kan sige sig selv, at det ikke er den mest hensigtsmæssige måde. I stedet for ansøgninger præsen-

res med saglige argumenter og behandles på samme måde, bliver det korte et-to minutters præsentationer. Det bliver et kapløb om at kapre flest stemmer og mobilisere størst fremmøde, beklager John Berg Larsen, Stestrup.

Han bryder sig ikke om, tilfældige mennesker afgør, hvor der udvikles for lokalområdernes puljepenge.

- Der er ingen garanti for, de fremmødte har forudsætninger for at prioritere til gavn for helheden, konstaterer Finn Erik Larsen, Vipperød.

Brug for hurtig evaluering Kun Mørkøv vender tomten opad. Kontaktgruppen har drøftet modellen og mener, at arbejdet bag modellen har været godt.

- Det er et eksperiment, modellen må stå sin prøve, og så ser vi, om det fungerer. Det kræver dog en hurtig evaluering, mener Kent Hilmar, Mørkøv Lokalforum.

Han regner med at møde op søndag den 9. november, også selv om der ikke kommer ansøgninger fra Mørkøv-området.

Tidligere har politikerne i Holbæk fordelt pengene ud fra de indkomne ansø-

Tidligere er der givet penge fra Lokalområdernes Udviklingspulje til en frugthave til glæde for borgere i Smidstrup.

Foto: Peter Andersen

ninger. Nu skal borgerne inddrages som en del af demokratiekperimentariet og skal selv fordele pengene.

Ja tak til nye tanker

Lokalforum i Ugerløse foreslog en model, hvor hvert lokalområde udpegede personer til en fordelingsgruppe.

- Det var der ikke politisk vilje til. I stedet kan alle nu bare komme og stemme. Det bliver et værre roderi, forventer Ole K. Jensen, Ugerløse.

Heller ikke et ønske om en øvre grænse kom igennem

» Det bliver et kapløb om at kapre flest stemmer og mobilisere størst fremmøde.

John Berg Larsen,
Stestrup

for at undgå, at få eller kun et enkelt projekt løber med hele puljen.

Han og andre repræsentanter for lokalområderne understreger, at de gerne siger ja tak til nye tanker, hvis de gør noget godt bedre.

Også borgere er skeptiske, når de hører om modellen. Ikke alle vil bruge en søndag på forsøget eller bryder sig om at præsentere sit projekt over for fremmede.

I andre lokalområder er det umiddelbart ikke lykkedes at få foreninger til at søge, eller projekter er ikke

klar til en ansøgning. Alle ansøgninger sendt senest 20. september får en tilbagemelding, hvis der er fejl eller mangler. Så kan det nå at blive rettet til 30. september, der er sidste frist.

Der er kommet mindst ti ansøgninger med ønsker fra cirka 2.500 kroner til 140.000 kroner til akvitetsbane i St. Merløse.

Der søges blandt andet også til legeplads i Ugerløse, kulturoplevelser i Jyderup, koncert i Gislinge og terrasse i Hagedsted.

map

FAKTA

Sådan foregik valget:

- Alle fremmede, der var borgere i Holbæk Kommune og var 15 år og derover, fik en stemmeseddel med de 17 projekter.
- Kun dem, der var til stede under hele presentationen af de 17 projekter, kunne stemme.
- Projekterne kunne hver bedømmes med 0, 1, 2 eller 3 point.
- Der skulle stemmes på alle projekter. Dem uden stemme blev automatisk tildelt et point.
- De projekter med flest point fik de ansøgte beløb så længe, der var penge i puljen.

Fem projekter får glæde af puljepenge

UDELING: Jernløse Boldklub fik flest point, men St. Merløse IF løb med de fleste penge.

AF Palle Mogensen

HOLBÆK: Tusind, tusind tak. Nu kan vi gå hjem og gå i gang med at skabe nogle ordentlige forhold.

Sådan lød det stort set samstemmende i går, da fem glade foreninger og grupper af frivillige hver modtog penge fra Lokalområdernes Udviklingspulje.

Det foregik på et borger-

møde på Isefjordskolen i Holbæk, og i modsætning til tidligere år var det denne gang de fremmede borgere og ikke politikere, der fordelte pengene.

Forordningen blev afgjort ved afgivelse af point på en stemmeseddel, og her var det Jernløse Boldklub, der fik de fleste.

Det betød, at sportsklubben kunne tage 59.000 kroner med hjem til byggeriet af et nyt klubbakur ved boldbanerne. Klubben havde allerede selv skaffet cirka 50.000 kroner, og det var så de sidste penge, der nu faldt på plads.

- Det var rigtig, rigtig dejligt, fortæller formanden for klubben, Carsten Jensen.

Stemmer fra supportere Han havde taget flere supportere med til mødet, men der var ikke så mange, at de kunne tilskrives alle de mange point, som Jernløse Boldklub fik.

- Jeg tror, at der er mange, der har stemt på os i dag, fordi de kunne se, at de forhold, vi byder vores børn i Jernløse, ikke er sær-

» Det er vigtigt, at I ikke går hjem og opgiver jeres projekter. For de er vigtige for os alle, og der bliver en halv million kroner at dele ud af næste år.

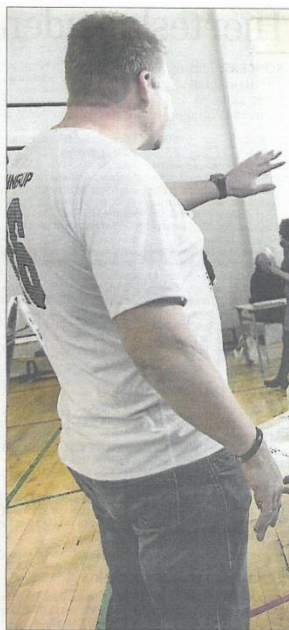
Michael Suhr (K), formand for Demokrati-eksperimentariat

lig gode, mente Carsten Jensen. Det glædede ham rigtig meget, at boldklubben fik alle de penge, som den havde søgt om.

- Jeg havde kun forventet, at vi fik en del af dem, men alle 59.000. Det er rigtig godt, siger han.

Carsten Jensen roger med, at byggeriet af det nye klubbakur med omklædnings- og mødesciliteter går i gang til foråret.

Flest penge til St. Merløse Med 233 point fik Ugerløse Lokalforsamling næstflest point, og det indbragte dem 68.750 kroner til etablering af forskellige løbebaner og an-

Michael Suhr (K), formand for Demokrati-eksperimentariat

dre ting, der skal medvirke til at holde byens borgere i bevægelse og god form.

Det var dog St. Merløse IF, som led med de fleste penge.

Med 211 stemmer fik de tredjedelsisen, og det dermed fik de 98.550 kroner. Det beløb, som de havde ansøgt om.

Pengene skal indgå i et større millionprojekt, som på sigt skal ende med etableringen af blandt andet parkour- og motionsbaner i området.

Der går også en sum penge til Ørsø. Det var Ørsø Forsamlingshus, som kunne tage 34.400 kroner med tilbage for at have indkasseret 200 point.

Og der var nok ingen tvivl om, at de mange fremmede Ørsø-borgere var en væsentlig årsag til antallet af point. Og endelig fik en gruppe personer i Jyderup ligeledes 200 point. De vil lave en skaterbane for børn og unge i Jyderup, og de havde søgt om 70.000 kroner.

De måtte dog nøjes med 49.300 kroner, for det var det beløb, der var tilbage. Men det var de nu overbevist om ikke kede af.

» Jeg tror, at der er mange, der har stemt på os i dag, fordi de kunne se, at de forhold, vi byder vores børn i Jernløse, ikke er særlig gode.

Carsten Jensen, formand for Jernløse Boldklub

Det var til gengæld nogle af de frivillige, som ikke fik penge med hjem til deres projekter.

Flere penge næste år Michael Suhr (K), formand for Demokrati-eksperimentariat, som stod for arrangementet, havde dog nogle opmuntrende ord med på vejen. - Det er vigtigt, at I ikke går hjem og opgiver jeres projekter. For de er vigtige for os alle, og der bliver en halv million kroner at dele ud af næste år, sagde han.

Jan Ringgaard ville sammen med Ældre Sagen Tornevad-Svinninge gerne have penge til at udvide parkeringspladsen ved Sølyst i Jyderup til glæde for mange. Projektet fik dog ikke point nok.

Et »både og« til fordelingsform

PULJEPENGE: Meningerne var delte om den nye måde at uddøle kommunale penge på.

HOLBÆK: Der var både umiddelbar glæde og skuffelse, da Holbæk Kommune i går uddelte 300.000 kroner fra Lokalområdernes Udviklingspulje. For nogle fik mange penge, mens andre slet ikke fik nogen.

Men det var der som sådan ikke noget nyt i. Det nye var, at det ikke var politikere, men borgerne selv som fordelte pengene.

Det foregik på et borgermøde på Isefjordskolen i Holbæk, og alle kommunens borgere var velkomne til at dukke op og stemme ved arrangementet.

Det var det politiske udvalg i Holbæk Kommune, Demokrati-eksperimentariat, der stod bag arrangementet, som var et forsøg på at forstærke lokaldemokratiet. - Hvordan får vi folk til at

føle, at de bor i verdens bedste lokalområde? Det er det her blandt andet et forsøg på, fortalte formanden for udvalget, Michael Suhr (K). Demokrati-eksperimentariat havde derfor indkaldt borgerne til et møde, hvor de kunne stemme om, hvilke projekter, der skulle bevilges penge til.

Politikerne havde bedt for eningerne og de frivillige, der stod bag projekterne om at møde op, og så fik de tre minutter hvert til at præsentere deres projekt.

Efterfølgende kunne de fremmede så give point til de forskellige projekter, og dem med flest point kunne have de ansøgte penge på kasse 1.

Kritik af fremgangsmåde Denne måde at gøre tingene på havde inden mødet givet en del kritik, og flere af de fremmede var lidt i tvivl om, hvad de skulle mene.

Nordvestnyt talte med nogle af folkestemmerne, der stod bag arrangementet, som var et forsøg på at forstærke lokaldemokratiet. - Hvordan får vi folk til at

hyggelig måde at gøre det på. Samtidigt fandt han det betænkeligt, at det kunne være dem, der kunne formå at få flest bysbørn til at møde op, som endte med at få penge.

- Men på den anden side viser det jo et stort engagement, og det skal vel belønnes, sagde han.

Hos Gislinge Laugret mente Anne-Katrine Ipsen, at det var meget givtigt at høre om de andres projekter.

Men til gengæld var hun af den overbevisning, at det kunne gå ud over demokratiet, hvis politikere besluttede sig for at fordelte andre penge på denne måde.

Hos den gruppe borgere, der stod bag skaterbanen i Jyderup, var der ikke helt tilfredshed med arrangementet.

- Vi har en facebook-gruppe omkring projektet. Og her har flere forældre gjort vilde derfor gerne have haft

Det lykkedes Carsten Jensen fra Jernløse Boldklub (med ryggen til) at overbevise de fremmede om nødvendigheden af klubbens projekt. I hvert fald fik det flest point. Foto: Mie Neel

SÅ MANGE POINT FIK DE

- Jernløse Boldklub: 59.035 kroner til nyt klubbakur: 279
- Ugerløse Lokalforsamling: 68.750 kroner til Ugerløse i bevægelse: 233
- St. Merløse IF: 88.550 kroner til bålhus og shelters: 211
- Ørsø Forsamlingshus: 34.400 kroner til forskønnelse af huset: 200
- Jyderup Initiativ: 70.000 kroner til etablering af skaterbane: 200
- Algestrup Sportsklub: 35.000 kroner til indkøb af springudstyr: 161
- Hagedsted Forsamlingshus: 3.300 kroner til nyt terrasse: 160
- Outdoor Gateway - Naturpark Amosen: 70.000 kroner til faciliteter ved Amosen: 149
- Kundby Forsamlingshus: 25.000 kroner til nyt køkken: 131
- Jyderup Kulturforening: 20.000 kroner til kulturaktiviteter: 126
- Huset på Næsset: 6.000 kroner til børnemusik: 122
- Knabstrup Lokalforsamling: 15.000 kroner til et fremdrivningssted: 117
- Gislinge Laugret: 20.000 kroner til koncerten: 115
- Ældre Sagen Tornevad-Svinninge: 20.000 kroner til p-plads ved Sølyst: 113
- Huset på Næsset: 650 kroner til Røde Mar-foredrag: 93
- Jyderup SG&L: 30.000 kroner til parkourbane ved skolen: 72
- Tuse Næs Jagtforening: 25.000 kroner til nyt klubbhus: 35

kunne få barnepenge og derfor ikke kunne komme. Andre var ikke indstillet på at bruge tre timer af deres søndag på det, og så var der utilfredshed med, at det igen skulle foregå i Holbæk. De ville derfor gerne have haft

mulighed for at brevstemme, fortalte Nina Struski.

Dårlig udmelding Ved den efterfølgende evaluering, der blev holdt i umiddelbar forlængelse af mødet, var flere af deltagerne inde på, at de savnede en ordentlig udmelding omkring hele stemmeprocessen.

At de kun havde tre minutter til at præsentere deres projekt, var således kommet bag på flere.

Michael Suhr beklagede, at de oplysninger, der var gået ud, ikke havde været tilstrækkelige, men gjorde samtidig opmærksom på, at mødet endnu ikke havde fundet sin endelige form.

- Nu vil vi kigge på de mange input, som vi har fået, og se, hvordan vi kan gøre det anderledes næste år, sagde han overbeviset om, at seancen gentages næste år.

Efter projekterne blev præsenteret, fik de fremmede tid til at gå rundt og høre lidt mere om dem.

Point-demokrati afgør udvikling

LOKALOMRÅDER: 400.000 kroner til projekter i lokalområder fordeles også i 2015 med stemmeflertal på fordelingsmøder. Justering giver mindre projekter en chance.

HOLBÆK: Også i 2015 skal fremmødt borgere på et møde fordele puljepenge til projekter i Holbæks lokalområder. Et pointsystem og stemmeflertal afgør fordelingen af to gange 200.000 kroner og dermed udvikling i områderne.

Det gav kritik i 2014, lokalområder frygtede, at taktik og ikke saglig behandling blev afgørende.

Og det gav pote, at mange fra Orø var mødt op på fordelingsmødet i november og stemte 34.400 kroner hjem til øens forsamlingshus.

Modsat fik Jernløse Boid-

tering, men vi afgør senere, om point-systemet ændres. Det foregik som ved et melodigrandprix, alle giver point til alle. Forskellen var, at man også måtte stemme på sit eget projekt, siger Anders Lauritsen, en af Holbæks Fællesskabere under Demokratiekperimentariet og tidligere lokalforum-konsulent.

Efter mødet i november var deltagere med til at evaluere formen, ligesom der kunne udfyldes et skema. Det har givet anledning til flere justeringer.

Fokus på børn og unge

Det var store projekter, som fik penge i 2014, og de havde alle fokus på børn og unge.

- Jeg er selvfølgelig tilfreds, fordi vi selv fik penge. Og ja, vi havde også støtte med. Men jeg tror, at dem med projekter for børn og unge stemte til fordel for andre projekter for børn og unge. Sådan ser det ud, fastslår Ole K. Jensen, Ugerløse Lokalforum.

Han var en af kritikkerne,

se Lokalforum havde stillet forslag om en fordelingsgruppe med personer fra hvert lokalområde.

Dagen er også problematisk, mange har andre ting på programmet en søndag. Modsat kan det ikke nås på en hverdagsaften, erkender han.

Penge kræver fremmøde

En del af puljen bliver på forhånd øremærket, så små projekter under et vist beløb også understøttes. Lige nu er grænsen 15.000 kroner, men den kan ændres, forklarer Anders Lauritsen.

Det bliver også et krav, at for at få stemmer og penge skal man fremlægge sit projekt på fordelingsmødet. Og ansøgere skal tilbydes hjælp til at fremlægge projektet.

- Det var tanken, men ikke et krav i 2014. Nogle projekter blev ikke fremlagt, og havde sendt en video, og måske var det derfor, de ikke fik stemmer nok, siger Anders Lauritsen.

Regler om afstemning og rammer skal være tydelige-

> Borgerbudgettering i Holbæk Kommune

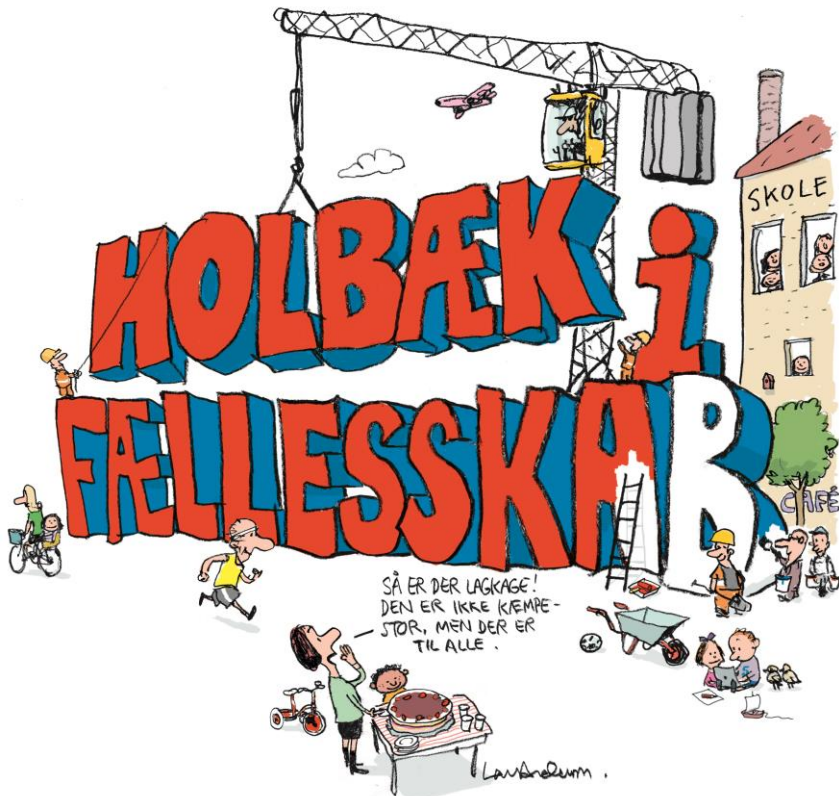
Men også succeser:

- Mange ansøgninger
- Mange nye typer projekter
- Mange deltagere, også nye
- Meget omtale

- De store projekter vandt
- 80 ud af 84 synes vi skulle gentage det!

- En del havde valgt ikke at søge fordi der er for meget kapløb om at få flest med

- 3 gode eksperimenter med mindre projekter om borgerbudgettering

Omstillinger

Omstillingerne er forankret i Holbæk i Fællesskab.

Vi vil skabe forandringer sammen.

Sammen med berørte borgere, pårørende, interessegrupper, medarbejdere, administration og politikere.

Alle har noget at bidrage med.

Hvad er en 'Omstilling'

Hvad er en omstilling

- Vi skal finde løsninger, der kan omstille Holbæk Kommune til en fremtid, hvor pengene er færre, men hvor der fortsat skal være en god offentlig service.
- Omstillingerne handler OGSÅ om økonomi og budget:
- Bedre og billigere på samme tid

Hvordan?

Ingen fast skabelon – men ofte sådan:

2-3 samlinger med oplæg fra fagfolk og borgere, workshops, mv. Indsamling af erfaringer, oplevelser, holdninger, økonomi.

Slutdokument der samler anbefalingerne.

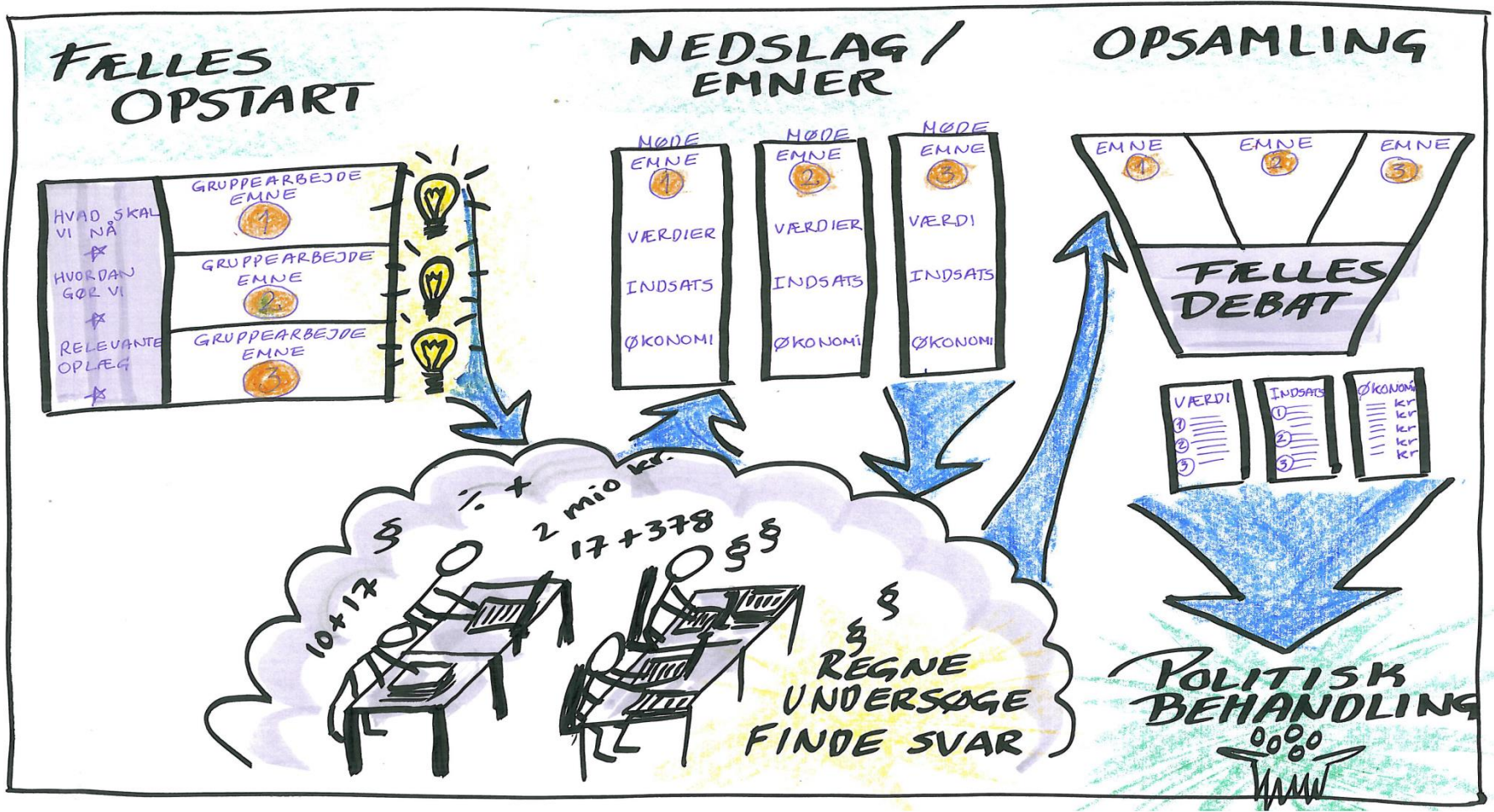

Hvilke omstillinger har vi haft?

- Fælles indsats på plejecentre bosteder og i eget hjem
- Fælles indsats på det specialiserede område for unge og voksne
- Familieindsats og forebyggelse
- Ny beskæftigelsesindsats i lyst af refussionsreformen
- Kollektiv trafik – et tilbud til alle
- Virksomheder hjælper ledige i job
- Større og bedre udskolinger
- Bæredygtige skole og børnehuse
- Uddannelse til alle unge
- Aktiv hele livet
- Alle kan bidrage på arbejdsmarkedet

Sådan kan en omstilling foregå

Omstillingernes anbefalinger

Alle anbefalinger fra de enkelte omstillinger behandles i byrådet

Eksempler på slutdokumenter med anbefalinger:

Hvordan har omstillingerne udviklet sig siden 2014?

	<i>Fra...</i>	<i>...til:</i>
<i>Output</i>	Principper og idéer	Planer og indsatser
<i>Deltagere</i>	Fast deltagerkreds	Fleksibel deltagerkreds
<i>Forankring</i>	Nedsat omstillingsgruppe	Udvalgsforankring
<i>Proces</i>	Fælles styrede processer	Fleksible processer

Igangværende omstillinger

- Tværfaglig indsats for de 10 mest udsatte familier.
- Flere flygtninge i beskæftigelse.
- Nytænkning af tilbud om aktiviteter og beskæftigelse til voksne med handicap og socialpsykiatriske udfordringer.
  - Mere målrettede og afgrænsede end tidligere.
  - Mere målrettet involvering af interessenter, borgere mm.
  - Fleksible så de passer bedst til den konkrete kontekst.

Erfaringerne

Hvad har fungeret godt?

- At arbejde med et konkret output
- At samarbejde med borgerne, virksomheder og øvrige aktører
- At få skabt ejerskab til løsningerne
- At opnå mere viden og indsigt i dialog med andre
- At sætte fokus på de mennesker, som det handler om

Udfordringer

- At finde budgetreduktioner på kort tid
- At finde en form hvor deltagerne kan være med på deres egne præmisser – det gælder både borgere, interessenter og virksomheder.
- At afklare den politiske ramme – hvor langt kan den enkelte omstilling gå i sine anbefalinger? – Kommissoriet skal være tydeligt.

Det videre arbejde med omstillinger

- Omstillingerne bør fokusere på den langsigtede indsats – frem for at omstillingerne på kort sigt skal bidrage til budgetreduktioner.
- Bring forskellige former for viden sammen – fra hverdagserfaringer til ekspertviden.
- Der skal arbejdes med at få konkretiseret de input, som omstillingsarbejdet giver
- Politikernes rolle i omstillingerne skal være tydelige.

> Den politiske vinkel

Michael Suhr
Holbæk Byråd (C)

Formand for
Demokratieksperimentarieret
2014-2015

Formand for Projektudvalget for
Lokal Udvikling
2016-2017

> Demokratieksperimentariet

Hvad skulle Demokratieksperimentariet give os (1:2):

- Give læring om dialog og samskabelse mellem borgere, politikere og administration
- Give anbefalinger til fremtidens lokaldemokrati i Holbæk Kommune
- Få tanken om **samskabelse og fællesskab** til at vokse

> Demokratieksperimentariet

Hvad skal Demokratieksperimentariet give os (2:2):

- Give et stærkt **politisk lederskab**
- Give **engagerede borgere** med indflydelse
- Skabe **kulturændring** hos medarbejdere: "For og med borgeren"

> Projektudvalget for lokal udvikling

Formål:

Hvordan:

Med hvem:

1. Viden om hvordan Holbæk Kommune understøtter lokale fællesskaber til at udnytte egne ressourcer.
2. Sætte aktiviteter og pilotprojekter i gang og høste erfaringer derfra
3. I tæt samarbejde med borgere i lokalområderne. Vi kan inspireres og komme med idéer – men drivkraften skal findes lokalt – vi vil gerne have

> Projektudvalget for lokal udvikling

Hvad har udvalget taget hul på?

- Studietur om ”paraplyer for lokalråd”
- Temaaften og lokalt strategisk kapacitet/arbejde.
- Møder med alle lokalområder
- Videreudvikling af borgerbudgettering

Behov og fokus er vidt forskelligt fra lokalområde til lokalområde. Det skal vore anbefalinger i sidste ende rumme.

Videre med borgerbudgettering i Holbæk Kommune

Fortsat udvikling af
metoden

- Udvikle metoden sammen med borgerne, bl.a.
- Afsætte pulje til mindre projekter
- Få flere borgere med ind
- Kan vi gøre det mere lokalt
- Kan det blive mindre kapløb og mere 'find de bedste projekter sammen'

- Skabe mere demokratisk legitimitet

> Perspektiver og udfordringer på borgerinddragelse

Meget at overveje og arbejde videre med

- Hvordan får vi flere borgere med
- Fællesskabet i byerne
- Demokratisk legitimitet
- Stærke lokalområder der kan selv
- Samskabelse hvor borgerne sidder for bordenden
- En kommune der skaber løsninger med borgerne
- Stærkere politisk lederskab
- Flere borgere som deltager aktivt i demokratiet
- Demokrati som ikke kun er for de aktive